

تا زیاتر فیریت هیشتا که مه
تایهت به نافرہ تان

ناماده کردن: بوشرا خالید

تا زیاتر فیریت هیشتا که

پیشه کی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله رب العالمين، والصلاة والسلام على أشرف الأنبياء والمرسلين،
نبينا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين، ومن تبعهم بإحسان إلى يوم
الدين.

سلام علیکم ورحمت الله وبرکاته
موسولمانی بهر یز و سه نگیں نه مړو بویه کهم جار هه ستاین
به ناماده کردنی کومه لیک فهرمووده دهرباره ی نافرته تان له ژیر
ناونیشانی ((تا زیاتر فیریت هیشتا کهمه)) تاییه ت به نافرته تان .
نهم دهرفته به خوشکانی بهر یز و سه نگینه کانمان هیوادارم بیته
تویشوو بۇ قیامه تان. خوشکانی بهر یز تا زیاتر فیربن هیشتا
کهمه خوتان پر شهرعی خودا بکه ن بهرانبهر بیواوهران . نیمه
وهک تاکیکی نومته ی ئیسلام به پیویستامان زانی هه ستین به
کوکردنه وهی چهن دین فهرمووده تا خوشکانمان زیاتر هوشیار
بن و سیری ریباز و سه رمه شقیان بکه ن نه وهک بکه ونه نیو
ته وژمی ئینکار و بیواوهری وهک زۆربه ی نافرته تانی نهم سه رده مه .
خودای گه وره مؤفه قتان بکات، الله لیلتان رازی بیت، خودایه دل
دامه زاروی نهم ریگه یه مان بکه یت، خودایه له هه له و که مووکورتی و
گوناحه کانمان خوشبیت، خودا له نیمه و ئیوهش رازی بیت، خودا
پشتیوانمان بیت امین اجمعین .

ناماده کردن و دیزاین : بوشرا خالد

سره تا به چند زکریک و فرموده و وتیه ک

درباره ی علیم دهست پی ده کین

زیکره کان

- شَبَّحَانَ اللَّهَ
- الْحَمْدُ لِلَّهِ
- لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
- اللَّهُ أَكْبَرُ
- شَبَّحَانَ اللَّهَ وَبِحَمْدِهِ
- شَبَّحَانَ اللَّهَ الْعَظِيمِ
- أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ
- لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ
- لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ
- اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ

فرموده‌ی و وته دهر باره‌ی علیم ...

قال الحسن البصري رحمه الله: إن الرجل يتعلم الباب من العلم فيعمل به خير له من الدنيا وما فيها. (المصنف في الحديث والآثار لابن أبي شيبة)
واته: "مرؤف نه‌گهر بابه‌تیک له زانست فیزیبیت وکرده‌وه‌ی پی بکات نه‌وا له دونیا ونه‌وه‌ی تییدایه باشته‌ره بوی".

له نه‌بی سه‌عیدی خودریه‌وه له
پیغه‌مبه‌ری خواوه ﷺ که ده‌فرمویت:
که‌سانیک دین بو لاتان بو فیزیبوونی زانست، نه‌گهر نه‌وانتان بینی پییان
بلین: به‌خیر بین نه‌ی نه‌وانه‌ی که پیغه‌مبه‌ر وه‌صیه‌تی پیتان کردووه و
فیزیان بکه‌ن.

له ئه نه سی کوری مالکه وه رضی الله عنه ده لیت: پیغه مبه ری خوا ﷺ
 ده فهرمویت: «ظَلَبَ الْعِلْمَ فَرِيضَةً عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ، وَظَالِبُ الْعِلْمِ يَسْتَغْفِرُ لَهُ كُلُّ شَيْءٍ حَتَّى الْجَبْتَانِ فِي الْبَحْرِ» (صححه الألباني في صحيح الجامع 3914)
 واته: زانست خویندن و فیروونی فهرزه له سهر هه موو موسلمانیک، وه
 فیرخوازی زانست و قوتابی عیلم هه موو شتیک داوای لیخووشبوونی لی ده کهن
 ته تانهت ماسی ناو ده ریاش.

قَالَ الشَّافِعِي (لَيْشَ شَيْءٌ بَعْدَ الْقُرْآنِ أَفْضَلُ مِنْ طَلَبِ الْعِلْمِ) (مفتاح
 دار السعادة 1/119) واته: پیشه و شافعی ده لیت: له دوا ی فهرزه کانه وه
 شتیک نییه نه وه نده ی فیروون و خویندن زانست باش بیت.

له سه هلی کوری موعازی کوری نه نه سه وه نه ویش له باوکیه وه ده لیت:
پیغه مبه ری خوا ﷺ فهرمووی: «مَنْ عِلَّمَ عِلْمًا فَلَهُ أَجْرٌ مِنْ عَمَلٍ بِهِ، لَا يَنْقُصُ
مِنْ أَجْرِ الْعَامِلِ» (حسنه الألبانی فی سنن ابن ماجه) واته: هه ره کهس زانستیک
فیری خه لکی بکات نه واپاداشتی نه و که سه شی که کرده وهی پی ده کات بو
ده نووسریت، به بی نه وهی له پاداشتی بکه ره که ی که م بیته وه.

حه سه نی به صری ده لیت: (یرحم الله لُقمان، لقد کان عبداً خبیثاً، فجعل
الله کلامه قرآناً). واته: ره حمه تی خوا له لوقمانی حه کیم بیت، چونکه
نه و به نده به کی حه به شی بوو (له بهر زانست و حیکمه ته که ی) خوای
که وه ره قسه کانی کرده ته ناو قورئان.

فهرمووده‌ی تاییه‌ت به نافره‌تان

فرموده‌ی یم کهم

إِنَّ اللَّهَ لَا يَقْبَلُ مِنَ الْعَمَلِ إِلَّا مَا كَانَ لَهُ خَالِصًا، وَابْتَغِي بِهِ وَجْهَهُ
واته: بیگومان (له پوژی دواپی) خوا هیچ کرده‌ویه‌کی باش وهرناگری، مه‌گهر
به پاکی و به مه‌به‌ستی رهمه‌ندی نه‌و نه‌نجام درابیت.

فرموده‌ی دووهم

عن أبي أمامة رضي الله عنهما أن رجلاً سأل النبي ﷺ، قال: ما الإيمان؟
قال إذا سررتك حسنتك، وساءتكَ سيئتُكَ، فأنت مؤمنٌ

واته: نه‌بو نومامه (ره‌زای خوای لیبن) ده‌لی: پیاویک پرسپاری کرد له
پیغه‌مبه‌ر ﷺ، گوتی: ئایا ئیمان چیه؟ (پیغه‌مبه‌ر ﷺ) فرمووی: نه‌گهر
چاکه‌ت کردو دلخوش بووی پیی، وه خراپه‌ت کردو دلته‌نگ و په‌شیمان
بووی لیی، نه‌وه تو ئیمان‌داری (واته: تا نه‌و کاته ئیمان‌ت سه‌لامه‌ته).

فرموده‌ی سیم

إِنْ أَوَّلَ مَا يُحَاسِبُ بِهِ الْعَبْدُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْ عَمَلِهِ صَلَاتُهُ، فَإِنْ صَلَحَتْ، فَقَدْ أَفْلَحَ وَأَنْجَحَ، وَإِنْ فَسَدَتْ، فَقَدْ خَابَ وَخَسِرَ
واته: به دنیایی یه کهم کرده وه که به نده له سهری لی پرسینه وهی له گهل ده کری
له رۆژی دواپی نویژه کانیه تی، نه گهر نویژه کانی باش بوون، نه وه سهر فراز
بووه و رزگاری بووه، به لام نه گهر نویژه کانی خراب بوون، (واته: به ته وای
نه نجامی نه دابن) نه وه خه ساره تمه ندو زهره رمه ند بووه.

فرموده‌ی چوارهم

مَنْ صَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا، غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ
واته: ههر که سیک له (مانگی) ره مه زان رۆژوو بگری، به بروا
پیوونه وه، به خوا پی مه به ست بوونه وه (واته: چاوهر پی پاداشته کهی
له خوا بکات) نه وه له گونا هه کانی رابردووی ده بووردی.

فرموده‌ی پینجهم

مَنْ دَعَا إِلَى هُدًى كَانَ لَهُ مِنَ الْأَجْرِ مِثْلُ أُجُورِ مَنْ تَبِعَهُ، لَا يَنْقُصُ ذَلِكَ مِنْ أُجُورِهِمْ شَيْئاً، وَمَنْ دَعَا إِلَى ضَلَالَةٍ كَانَ عَلَيْهِ مِنَ الْإِثْمِ مِثْلُ آثَامِ مَنْ تَبِعَهُ، لَا يَنْقُصُ ذَلِكَ مِنْ آثَامِهِمْ شَيْئاً
واته: هەر کهس خه لکی به رهو هیدایهت بانگ بکات، به نه ندازه‌ی هه موو نه وانیه که شوینی که وتوون (له قسه و کرداره کانی) پاداشتی هه یه، بئ نه وهی هیچ له پاداشتی نه وانیش کهم بیته وه، وه هەر که سیک خه لکی به رهو گومرایی بانگ بکات، نه وه به نه ندازه‌ی هه موو نه وانیه که شوینی که وتوون (له قسه و کرداره کانی) گوناھی هه یه، بئ نه وهی هیچ له گوناھی نه وانیش کهم بیته وه.

فرموده‌ی شه شهم

لَوْ أَنَّ ابْنَ آدَمَ هَرَبَ مِنْ رِزْقِهِ، كَمَا يَهْرَبُ مِنَ الْمَوْتِ، لَأَذْرَكُهُ رِزْقُهُ، كَمَا يُذْرِكُهُ الْمَوْتُ
واته: نه گهر ئاده میزاد له و رزقه‌ی (خوا بو‌ی داناوه) رابکاوه هه لئ، ههروهک چۆن به (هه موو شیوه یهک) له مردن راده کاوه هه لدی، نه وه نه و رۆزیه‌ی (خوا بو‌ی داناوه) ده یگاتن (له کات و شوینی خوی)، ههروهک چۆن مردنیش (له کات و شوینی خوی) ده یگاتن.

فرموده‌ی حوتهم

كُلُوا وَاشْرَبُوا وَتَصَدَّقُوا وَابْسُوا، فِي غَيْرِ مَخِيلَةٍ وَلَا سَرْفٍ، إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ أَنْ تَرَى
نِعْمَتَهُ عَلَى عَبْدِهِ

واته: بخون و بخونه‌وهو بیه‌خشن و (جل و بهرگی جوان) بیوشن، بی ئه‌وهی
که‌شخه و فیزو زیده‌رویی تیدا بکه‌ن، چونکه بیگومان خوی پهره‌ردگار پیی
خوشه نیعمه‌ته‌کانی به‌سهر به‌نده‌که‌یه‌وه بیینری.

فرموده‌ی هه‌شته‌م

لَمَّا غَرَجَ بِي مَرْزُوقٌ يَقُومُ لَهُمْ أَطْفَارٌ مِنْ نَحَاسٍ يَخْمِشُونَ وَجُوهَهُمْ
وَضُورَهُمْ، فَقُلْتُ: مَنْ هَؤُلَاءِ يَا جَبْرِيلُ؟ قَالَ هَؤُلَاءِ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ لَحْمَ
النَّاسِ، وَيَقْعُونَ فِي أَغْزَاضِهِمْ

واته: (پیغه‌مبه‌ری خوا ﷺ) فهرموویه‌تی: کاتیک به‌رز کرامه‌وه (له
شه‌ورویی) به‌لای کومه‌لیکدا تیپه‌ر بووم، نیئوکیان له‌مس بوو، ده‌م
و‌چاوو روو‌خسارو سینگی خویانیان پی‌داده‌رنی، گوتم: ئه‌ی جبریل
ئه‌وانه‌کین؟ فهرمووی: ئه‌وانه‌ن که (له‌دونیا) گوشتی خه‌لکیان
ده‌خواردو، باسی خه‌لکیان ده‌کردو، ده‌که‌وتنه‌باس کردنی نامووسی
خه‌لک!

فەرموودەى نۆيەم

إِنَّ اللَّهَ أَوْحَى إِلَيَّ أَنْ تَوَاضَعُوا، حَتَّى لَا يَبْغِيَ أَحَدٌ عَلَى أَحَدٍ، وَلَا يَفْخَرُ أَحَدٌ عَلَى أَحَدٍ

واتە: (يېغەمبەر ﷺ فەرموویەتى: خاوا ھەخى بۆ ئاردووم كە سادەو خاكى بن، تا ھىچ يەككىكتان ستەم لە يەككى دىكەتان نەكات، ۋە ھىچ يەككىكتان شانازى بەسەر كەسى دىكە ۋە نەكات.

فەرموودەى دەيەم

إِنَّ مِنْ شَرِّ النَّاسِ ذَا الْوَجْهَيْنِ، الَّذِي يَأْتِي هَؤُلَاءِ بِوَجْهِ، وَهَؤُلَاءِ بِوَجْهِ
واتە: بە راستى خراپترىن كەس، كەسى دوو روو: دەچى بۆ لای ئەملا بە روویەك و، بەرەو ئەولاش بە روویەكى دى.

فرموده‌ی یانزه‌یم

الخَالَةُ بِمَنْزِلَةِ الْأُمِّ
وَاتِهِ خَوْشَكِي دَايِكْ لَهُ شَوِينِي دَايِكْ.

فرموده‌ی دوانزه‌یم

لَا حَسَدَ إِلَّا فِي اثْنَتَيْنِ: رَجُلٌ آتَاهُ اللَّهُ مَالًا، فَسَلَّطَهُ عَلَى هَلَكْتِهِ فِي الْحَقِّ،
وَرَجُلٌ آتَاهُ اللَّهُ الْحِكْمَةَ، فَهُوَ يَقْضِي بِهَا وَيُعْلِمُ
وَاتِهِ: (پیغمبر ﷺ فرموده‌ی: حه‌سوودی دروست نیه، ته‌نیا له
دوو شتاندانه‌ی: پیاویک خوا مالی پیداووه، زالیشی کردوه به‌سه‌ر
خهرجکردنی له هه‌قدا، پیاویکیش خوا حیکمه‌ی پیداووه، نه‌ویش
به‌کاری دیننی و خه‌لکی لی فیر ده‌کات.

فرموده‌ی سیانزه‌یه‌م

إِنَّ اللَّهَ كَرِهَ لَكُمْ ثَلَاثًا قِيلَ وَقَالَ، وَإِضَاعَةَ الْمَالِ، وَكَثْرَةَ السُّؤَالِ
واته: بیگومان خواستی بۆ ئیوه پین ناخۆشه: (کهسیک هه‌ر قسان
بگیریتته‌وه و بلی: واده‌لین و گوتی، مال به‌ فیرودان و زیده‌رویی کردن له
خه‌رج کردنیداو، زۆر پرسیار کردن.

فرموده‌ی چواردیه‌م

لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ قَتَات
واته: (راسته‌وخۆو به‌بن حیساب و لیپرسینه‌وه) ناچیتته به‌هه‌شت نه‌و
که‌سه‌ی قسه‌ دیننی و ده‌بات له‌ نیوان خه‌لک (بۆ ئاشووب نانه‌وه).

فرموده‌ی پانزهم

إِذَا كُنْتُمْ ثَلَاثَةً، فَلَا يَتَنَاجَى اثْنَانِ دُونَ صَاحِبِهِمَا، فَإِنَّ ذَلِكَ يُحْزِنُهُ
واته: نه‌گهر ئیوه سى كهس بوون، با دووانتان جيانه‌بنه‌وه له هاوه‌له‌كه‌يان و
چپه‌چپ بكه‌ن، چونكه نه‌و (هه‌لسوكه‌وته) ده‌بیته هوی نه‌وه‌ی (هاوه‌له‌كه‌يان)
دلته‌نگ بیته.

فرموده‌ی شانزهم

وَيْلٌ لِلَّذِي يُحَدِّثُ فَيَكْذِبُ، لِيُضْحِكَ بِهِ الْقَوْمُ، وَيَيْلٌ لَهُ، وَيَيْلٌ لَهُ
واته: سزای سه‌خت بۆ نه‌و كه‌سه‌ی قسه‌ ده‌كاو دروی (تیدا) ده‌كات، بۆ
نه‌وه‌ی خه‌لك پیی پیکه‌نن، سزای سه‌خت بۆ وی، سزای سه‌خت بۆ وی.

فرموده‌ی حقه‌ییم

إِنَّ أَعْمَالَ بَنِي آدَمَ تُعْرَضُ كُلَّ خَمِيسٍ لَيْلَةَ الْجُمُعَةِ، فَلَا يَقْبَلُ عَمَلُ قَاطِعٍ رَحِمَ
وَاتِهِ: به دنیایی کرده‌وه (چاکه) کانی ناده‌میزاد به‌رزده‌کرینه‌وه‌و راده‌نوینرین
(بۆ خوای په‌روه‌ردگار)، هه‌موو پینچ شه‌مه‌یه‌کی شه‌وانی هه‌ینی، کرده‌وه‌ی
ئهو که‌سانه وه‌رناگیرئ که په‌یوه‌ندی خزمایه‌تیاں پچراندوه.

فرموده‌ی هه‌ژده‌ییم

لَعَنَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ الْمُتَشَبِّهِينَ مِنَ الرِّجَالِ بِالنِّسَاءِ، وَالْمُتَشَبِّهَاتِ مِنَ
النِّسَاءِ بِالرِّجَالِ
واته: پیغه‌مبه‌ری خوا ﷺ نه‌فرینی کردوه له پیاوانیکی خۆچووینه‌ر به
ئافره‌تان، له ئافره‌تانیکی خۆچووینه‌ر به پیاوان.

فرموده‌ی نوزده‌یم

إِذَا تَزَوَّجَ الْعَبْدُ فَقَدْ اسْتَكْمَلَ نِصْفَ الدِّينِ، فَلْيَتَّقِ اللَّهَ فِي النِّصْفِ الْبَاقِي
واته: ههر بهنده‌یه‌ک (کور، یان کچ) هاوسه‌رگیری کرد، نه‌وه به دنیایی نیوه‌ی
دینداریه‌که‌ی ته‌واو بووه، ده‌ی با پاریز له‌و نیوه‌ی دیکه بکات که ماوه.

فرموده‌ی بیستم

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا: أَنَّ جَارِيَةً بَكَرًا أَتَتْ النَّبِيَّ ﷺ فَذَكَرَتْ أَنَّ
أَبَاهَا زَوَّجَهَا وَهِيَ كَارِهَةٌ، فَخَيَّرَهَا النَّبِيُّ
واته: ئیبنو عه‌بیاس (خوا لئیان رازی بن) ده‌گیریته‌وه، کچی‌ک هاته لای
پیغه‌مبه‌ر ﷺ باسی کرد، که باوکی به شووی داوه‌و، خو‌ی پی‌ی ناخوشه
(هاوسه‌رگیری له‌گه‌ل نه‌و که‌سه بکات، که باوکی پییداوه)، پیغه‌مبه‌ر
ﷺ سه‌رپشکی کرد (پی‌ی فرموو: ده‌ته‌و‌ی به‌رده‌وامبه، ناته‌و‌ی هه‌لی
ده‌وه‌شینی‌نه‌وه).

فرموده‌ی بیست و یک

لَا تُنْكحُ الْأَيْمَ حَتَّى تُسْتَأْمَرَ، وَلَا تُنْكحُ الْبُكَزَ حَتَّى تُسْتَأْذَنَ، قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ!
فَكَيْفَ إِذْنُهَا قَالَ: أَنْ تُسَكَّتَ
واته: بیوه زن ماره نابردری تا قسه و فرمانی لی وهرنه گیری، کچیش ماره
نابردری تا مؤله تی لی وهرنه گیری، گوتیان: نهی پیغه مبه ری خوا ﷺ مؤله ت
وهرگر تنی کچ چونه؟ فرمودی: بیده نگ بوونیته تی.

فرموده‌ی بیست و دو

خَيْرُ الصَّدَاقِ أَيْسَرُهُ
واته: باشتترین و پر بهر که تترین (هاوسه رگیری) نهوویه ماره ییه که ی
که م بی.

فرموده‌ی بیست و سی

إِذَا جَاءَكُمْ مِنْ تَرْضُونَ دِينَهُ وَخُلُقَهُ فَأَنْكِحُوهُ، إِلَّا تَفْعَلُوا، تَكُنْ فِشْنَةً فِي الْأَرْضِ
وَفَسَادًا

واته: هەر کاتیک که سیک هاته لاتان (داوای کچ، یان خوشکتانی کرد) نه‌گهر له
دینداری و ره‌وشته‌که‌ی رازی بوون، نه‌وه لێی ماره بکه‌ن، نه‌گهر نه‌مه نه‌که‌ن
نه‌وه ئاشووب و خراپه‌کاری له‌سه‌ر زه‌وی بل‌او ده‌بیته‌وه.

فرموده‌ی بیست و چوار

إِذَا صَلَّتِ الْمَرْأَةُ حَمْسَهَا، وَصَامَتْ شَهْرَهَا، وَحَفِظَتْ فَرْجَهَا، وَأَطَاعَتْ
رَوْجَهَا، قِيلَ لَهَا ادْخُلِي الْجَنَّةَ، مِنْ أَيِّ أَبْوَابِ الْجَنَّةِ شِئْتَ
واته: نه‌گهر ئافره‌ت پینج نویژه (فه‌رزه) کانی نه‌نجامداو، (ره‌مه‌زانی‌ش)
پوژوو‌ه‌کانی گرت، داوینی خو‌شی پاراست (له‌ حه‌رام) و، گو‌ن‌رایه‌لی
می‌رده‌که‌شی کرد (له‌ شتی شه‌رعی)، نه‌وه پیی ده‌گو‌تری: برو به‌هه‌شت
له‌ کام ده‌رگای به‌هه‌شته‌وه بی‌ت خو‌شه‌.

فرموده‌ی بیست و پینج

خَيْرُ النِّسَاءِ امْرَأَةٌ إِذَا نَظَرَتْ إِلَيْهَا سَرَّتْكَ، وَإِذَا أَمَرَتْهَا أَطَاعَتْكَ، وَإِذَا غَبَثَ عَنْهَا حَفِظَتْكَ فِي نَفْسِهَا وَمَالِكَ

واته: باشتترین ئافرهت ئافره‌تیکه ئه‌گهر ته‌ماشات کرد پیی دل خوشبی، وه که فەرمانت پی کرد، گوپرایه‌لیت بکات، وه ئه‌گهر له لای نه‌بووی بتپاریزی، له نه‌فسی خووی (ئاگاداری خووی بی)، وه ماله‌کهت بپاریزی و (زیده‌پوویی نه‌کات له مال سه‌رف کردن).

فرموده‌ی بیست و شش

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا، قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى: خَيْرُكُمْ خَيْرُكُمْ لِأَهْلِهِ، وَأَنَا خَيْرُكُمْ لِأَهْلِي

واته: عائیشه (خوا لپی رازی بی)، ده‌لن: پیغه‌مبه‌ری خوا صص
فرموده‌ی بیست و شش: باشت‌رینتان باشت‌رینتان بۆ خاوو‌خیزانه‌که‌ی، وه من له هه‌مووتان باشت‌رم بۆ خاوو‌خیزانه‌که‌م.

فرموده‌ی بیست و هفت

إِنَّ مِنْ أَشْرَّ النَّاسِ عِنْدَ اللَّهِ مَنْزِلَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ الرَّجُلُ يُفْضِي إِلَى امْرَأَتِهِ، وَتُفْضِي إِلَيْهِ، ثُمَّ يَنْشُرُ بَسْرَهُ

واته: بیگومان خراپترینی خه‌لکی له لای خوا له روژی دواپی، پیاویکه بو سهرجییی چۆته لای ژنه‌که‌ی، وه ژنیکه بو سهرجییی چۆته لای پیاوه‌که‌ی، پاشان دئ بو خه‌لکی باس ده‌کات و بلاوی ده‌کاته‌وه (که ئاواو ئاوا‌ی له‌گه‌ل هاوسه‌ره‌که‌ی کردوه).

فرموده‌ی بیست و هشت

لَا يَفْزَكُ مُؤْمِنٌ مُؤْمِنَةً، إِنْ كَرِهَ مِنْهَا خُلُقًا، رَضِيَ مِنْهَا آخَرُ
واته: با هیچ پیاویکی ئیماندار هیچ ئافره‌تیکی ئیماندار نه‌بوغزینن،
ئه‌گه‌ر قی له سیفه‌تیکی خراپی بوو، ئه‌وه سیفه‌تیکی دیکه‌ی باشی
هه‌یه که لئی رازییه.

فرموده‌ی بیست و نو

لا تَكْرَهُوا الْبَنَاتِ فَإِنَّهُنَّ الْمُؤْمِنَاتُ الْغَالِيَاتُ
واته رقتان له کچه کان نه بیته وه (خوشتان بوین) ، چونکه کچه کان
دلخوشکهری (خیزان و خانه وادهن) و ریزدار و به هادارن .

فرموده‌ی سی

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا: أَنَّ أَسْمَاءَ بِنْتَ أَبِي بَكْرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا
دَخَلَتْ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ وَعَلَيْهَا ثِيَابٌ رِقَاقٌ، فَأَعْرَضَ عَنْهَا رَسُولُ اللَّهِ
ﷺ، وَقَالَ لَهَا: يَا أَسْمَاءُ إِنَّ الْمَرْأَةَ إِذَا بَلَغَتْ الْمَحِيضَ، لَمْ يَضِلَّخْ أَنْ يُرَى
مِنْهَا إِلَّا هَذَا وَأَشَارَ إِلَى وَجْهِهِ وَكَفِّهِ
واته: دایکمان عائشه (خوا لیتی رازی بن) ده لئ: نه سمائی کچی نه بو
به کر (خوا لیتی رازی بن)، هاته لای پیغه مبهری خوا ﷺ، وه ته نکى
له به ردا بوو، پیغه مبهری خوا ﷺ رووی لئ وه رگپراو، پنی فرمودو: نهی
نه سماء! نافرهت دواى نه وهی که بالغ ده بن، ناگونجی لیتی ببینری مه گهر
نیرهی، نامازهی کرد بو روو خسارو، هه ردوو له په دهستی.

فرموده‌ی سی و یک

عن أبي أسيد الأنصاري أنه سمع رسول الله - صلى الله عليه وسلم - يقول وهو خارج من المسجد، فاختلط النساء مع الرجال في الطريق، فقال رسول الله صلى الله عليه وسلم للنساء: ليس لكن أن تحققن بالطريق، عليكن حافات الطريق فكانت المرأة تلتصق بالجدار حتى أن ثوبها ليتعلق بالشئ في الجدار من لزوجها به.

واته: پیغمبرِ خوا (صلی الله علیه وسلم) به نافرده تانی فرمود: دوا بکهون له رویشتندا چونکه بؤ ئیوه نی یه که له ناوه راستی ریگاوه هاتووچؤ بکهون به لکو له لیواری ریگاوه هاتووچؤ بکهون .
نافرده تانیس له دواى ئه وه وه ئه وه نده له دیواره کان نزیک ده بوونه وه هه تاوه کو جلە کانیان دهنووسا به دیواره کانه وه.

فرموده‌ی سی و دوو

عن عائشة رضي الله عنها أن رسول الله - صلى الله عليه وسلم - قال: "أئما امرأة تكحت بغير إذن وليها فنكاحها باطل فنكاحها باطل فنكاحها باطل". واته: دایکه عایشه (خوای لى رازی بیت) ده فرمودی: پیغمبرِ خوا (صلی الله علیه وسلم) فرمودی: هه نافرده تیک ماره بکریت به بن مؤله تی وه لی (سه ریه رشتیاره که ی) ئه وا ماره کردنه که ی به تاله ، ماره کردنه که ی به تاله ، ماره کردنه که ی به تاله . سى جار فرمودی . وه لی نافرده ت بریتیه له باوک و برا و مامه ... هتد.

فرموده‌ی سی و سن

عَنْ خَذِيفَةَ (رضي الله عنه) عَنِ النَّبِيِّ (صلى الله عليه وسلم) قَالَ: (كُلُّ مَغْزُوفٍ
صَدَقَةٌ).
واته خذیفه ده‌لن: پیغهمبه‌ری صلی الله علیی وسلم فهمووی: (هموو
کاریکی چاکه خیره).

فرموده‌ی سی و چوار

كَفَى بِالْمَرْءِ إِثْمًا أَنْ يُحَدِّثَ بِكُلِّ مَا سَمِعَ.
واته: نه‌وه‌نده به‌سه بۆ مرؤف که پیی گونا‌ه‌بار بین، که هه‌رچی
بیستوو‌یه‌تی بیگیرینه‌وه.

فرموده‌ی سی و پنج

إِنَّ مِنْ أَزْوَاجِ الرَّبِّاءِ الْإِسْتِظَالََّةِ فِي عِزِّ الْمُسْلِمِ بِغَيْرِ حَقٍّ.
واته: بیگومان خراپترین جوری ریا و سووخوریی (که گونااهی گه ورهیه)
بریتیه له: زیدهرؤیی کردن له قسه‌ی ناشیرین گوتن و به سووک سهیر کردن و
باسکردنی نامووسی مسولمان به ناههق.

فرموده‌ی سی و شش

عَنْ عَائِشَةَ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا)، قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ ﷺ إِنَّ صَفِيَّةَ امْرَأَةً
وَقَالَتْ بَيْنَهَا هَكَذَا كَأَنَّهَا، تَغْنِي قَصِيرَةً، فَقَالَ: «لَقَدْ مَزَّجْتَ بِكَلِمَةٍ لَوْ
مَزَّجْتَ بِهَا مَاءَ الْبَخْرِ لَمَزَّجَ.
واته: عائیشه (رضی الله عنها) ده‌لن: گوتم: نه‌ی ییغه‌مبه‌ری خوا ﷺ!
صه‌فییه ئافره‌تیکه «به‌ده‌ست ئاماژه‌ی کرد» کورته بالایه، (ییغه‌مبه‌ر
ﷺ) فه‌رمووی: به‌راستی وشه‌یه‌کت تیکه‌لی قسه‌کانت کرد، نه‌گه‌ر
تیکه‌لی ناوی ده‌ریای بکه‌ی، ئاوه‌که ده‌گورئ و بوگه‌نی ده‌کات!

فرموده‌ی سی و حوت

يُبَصِّرُ أَحْذَكُمْ الْقَذَاةَ فِي عَيْنِ أَخِيهِ، وَيُنْسِي الْجُدْعَ فِي عَيْنِهِ.
واته: یه‌کیک له ئیوه پوشکه له چاوی برا (و خوشکه) که‌ی ده‌یین، (واته:
عه‌یی زۆر بچووکی ئه‌وان ده‌یین)، به‌لام کاریته له نیو چاوی خو‌ی نابین،
(واته: که‌چی گونا‌هی گه‌وره‌ی خو‌ی نابین)!

فرموده‌ی سی و هشت

مَنْ خَسِرَ إِسْلَامَ الْفَرِّ تَرَكَهُ مَا لَا يَغْنِيهِ.
واته: له جوانی و چاکی مسو‌ل‌مانییته‌ی مرؤف ئه‌وه‌یه که وازی‌نین له
شتیک که په‌یوه‌ندی به ئه‌وه‌وه نییه.

فېرمووده‌ي سې و نو

إِيَّاكُمْ وَالظَّنَّ، فَإِنَّ الظَّنَّ أَكْذَبُ الْحَدِيثِ.
واته: داواتان لېدهكه م (خوتان دوورېگرن) له گوماني خراپ بردن (به خه لك)،
چونكه به راستي گوماني خراپ گه وړه ترين درويه.

فېرمووده‌ي چل

أَتَذَرُونَ مَا الْعِصَةُ؟»، قَالُوا: اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ، قَالَ: نُقْلُ الْحَدِيثِ مِنْ
بَعْضِ النَّاسِ إِلَى بَعْضٍ، لِيُفْسِدُوا بَيْنَهُمْ.
واته: نايان دهزانن (العِصَةُ) چييه؟ گوتيان: خوا و پيغه مېهر زانانن،
فېرمووي: گواستننه وې قسه يه له لايه ن كومه له خه لكېكه وه يو
كومه لېكي ديكه، به مه به ستي نيوان تېكدان و ناشووب دروست كردن.

سه رچاوه كان

يه كه م: رواه مسلم
دوو ه م: أخرجه الترمذي
سييه م: رواه احمد
چواره م: رواه الترمذي
پينجه م: رواه حاكم
شه شه م: رواه ابو نعيم
حه وته م: رواه النسائي
هه شته م: رواه البخاري
نويه م: رواه ابوداود
دهيه م: أخرجه البيهقي